

***Sprawozdanie za rok 2021
z realizacji „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2019-2021”***

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 został przyjęty Uchwałą Nr V/50/2019 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 14 lutego 2019 r.

Celem głównym Programu jest „**Rozwijanie zintegrowanego i spójnego systemu działań na rzecz dziecka i rodziny w zakresie wzmocnienia przez nią funkcji opiekuńczo – wychowawczej**”

Miejski Program Wspierania Rodziny skierowany jest do rodzin z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Szczególną grupą adresatów Programu stanowią rodziny doświadczające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.

Głównym realizatorem i koordynatorem Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w partnerstwie z instytucjami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami realizującymi zadania w zakresie wspierania rodziny na terenie miasta.

CEL I

WSPIERANIE SYTUACJI RODZIN POPRZEZ ZASPOKOJENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB

SOCJALNO-BYTOWYCH

Cel pierwszy realizowany był poprzez podejmowanie następujących zadań:

- zapewnienie rodzinom wsparcia w formie świadczeń pieniężnych,
- zapewnienie rodzinom pomocy rzeczowej,
- zapewnienie dożywiania dzieciom w żłobkach, przedszkolach i szkołach,
- zapewnienie mieszkania chronionego,
- podejmowanie działań na rzecz rodzin posiadających zadłużenie w czynszu,
- współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

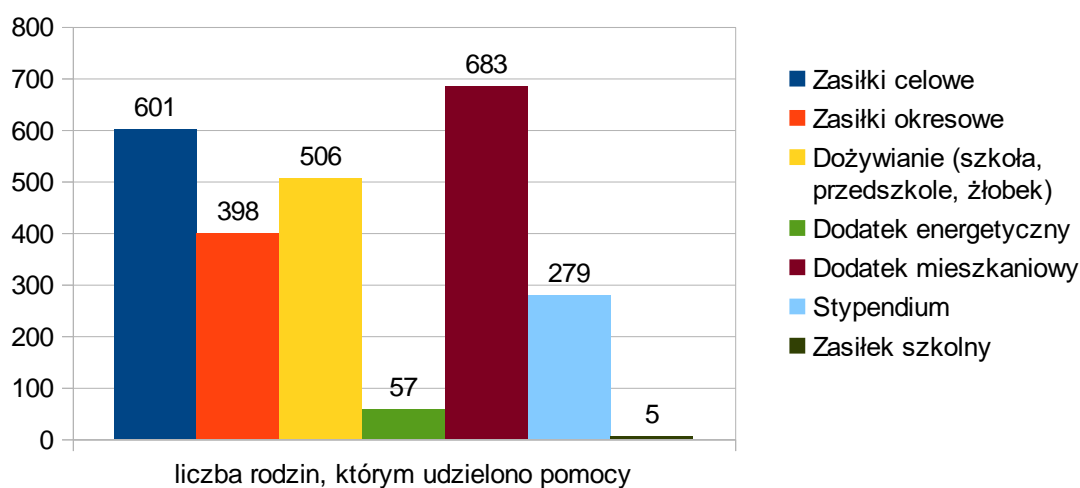
Tabela nr 1

Zapewnienie rodzinom wsparcia społecznego

Lp.	Formy pomocy finansowej	liczba rodzin, którym udzielono pomocy
1	Zasiłki celowe- rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”	601
2	Zasiłki okresowe	398
3	Dożywianie (szkoła, przedszkole, żłobek)	506
4	Dodatek energetyczny	57
5	Dodatek mieszkaniowy	683
6	Stypendium	279
7	Zasiłek szkolny	5

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz. - Dział Pomocy Społecznej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Tomaszowie Maz.

Zapewnienie rodzinom wsparcia społecznego

Ze świadczeń rodzinnych w 2021 roku skorzystały ogółem 3863 rodziny.

Tabela Nr 2

Świadczenia rodzinne

Lp.	Rodzaj świadczeń	Liczba świadczeń
1	świadczenie wychowawcze	6752
2	zasiłki rodzinne	29635
3	świadczenia za życiem	4
4	świadczenie rodzicielskie	1375
5	zasiłek pielęgnacyjny	3204
6	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe)	310
7	świadczenie alimentacyjne	6532
8	Świadczenie Dobry Start	7031

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz. - Dział Pomocy Społecznej, Dział Świadczeń Rodzinnych Funduszu Alimentacyjnego i Świadczenia Wychowawczego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Tomaszowie Maz.

Świadczenia rodzinne

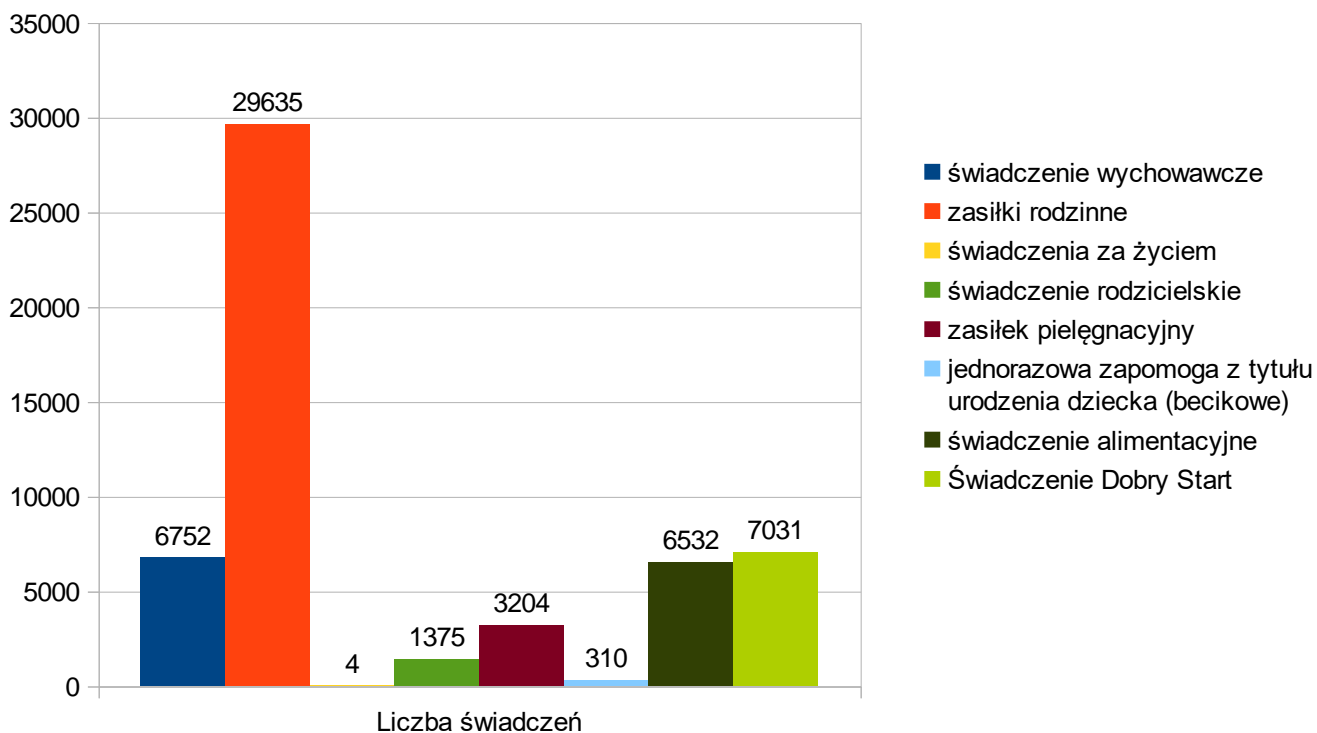
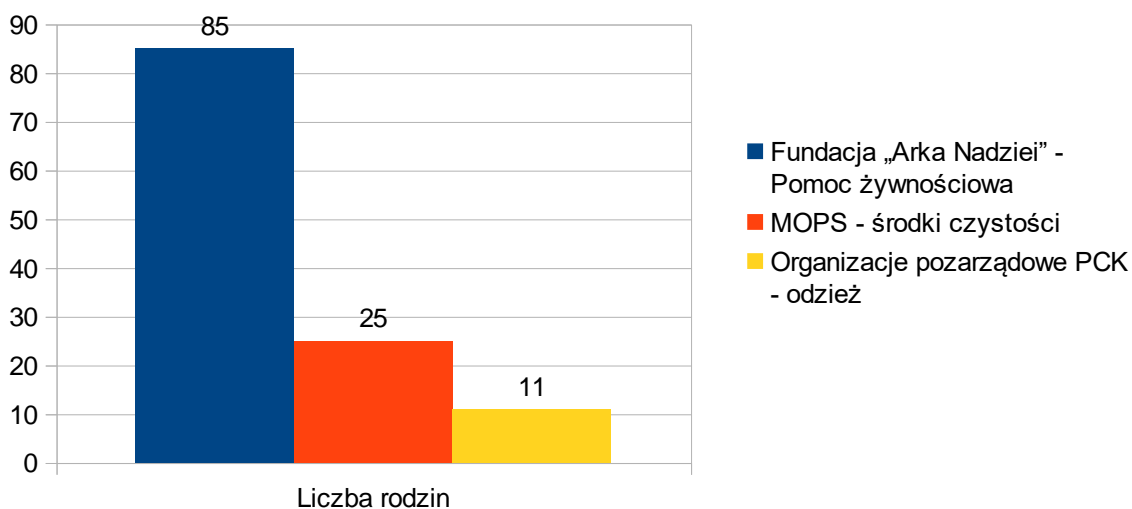

Tabela Nr 3

Pomoc rzeczowa

Świadczeniodawca	Rodzaj pomocy	Liczba rodzin
Fundacja „Arka Nadziei”	Pomoc żywnościowa	85
MOPS	środki czystości	25
Organizacje pozarządowe PCK	odzież	11

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz. - Dział Pomocy Społecznej, Arka Nadziei, PCK

Pomoc rzeczowa**Zapewnienie mieszkania chronionego**

Ośrodek zabezpieczał również tymczasowy pobyt - rodzinom dotkniętym przemocą oraz znajdujących się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej w formie mieszkań chronionych.

W **2021r.** na terenie Naszego Miasta funkcjonowało **6 mieszkań chronionych tj:** przy ul. Jana Pawła II, Jerozolimskiej, Krzyżowej, Warszawskiej, Legionów i Wschodniej. W mieszkaniach tych przebywało **7 rodzin w tym 12 dzieci**. Ośrodek nie ponosił opłat za czynsz, jedynie należności wynikające z zawartych umów z Zakładem Energetycznym oraz Tomaszowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego za energię elektryczną, śmieci, wodę. W ramach pobytu podopieczni realizowali plan usamodzielnienia, który był przygotowywany przez pracownika socjalnego. W indywidualnym planie usamodzielnienia zawarte były cele zmierzające do osiągnięcia pełnego usamodzielnienia całej rodziny, wskazówki działań, kolejnych etapów uniezależnienia od pomocy społecznej. Rodziny, których dochód nie przekraczał progu kryterium dochodowego określonego w Ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku nie ponosiły odpłatności za eksploatację mieszkania chronionego. W sytuacjach, kiedy dochód rodziny przekroczył próg kryterium dochodowego, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej naliczał odpłatność za użytkowanie mieszkania chronionego zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej Nr LXIV/540/10 z dnia 27 października 2010r i Uchwałą Rady Miejskiej Nr XLV/333/2021 z dnia 27.05.2021r. Czas pobytu w mieszkaniu

chronionym wynosi 2 lata, w wyjątkowych sytuacjach może ulec wydłużeniu na udokumentowany wniosek osoby przebywającej w mieszkaniu chronionym.

Tabela nr 4

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym

Wskaźnik % odpłatności	Liczba rodzin
0%	3
25%	1
50%	1
75%	1
100 %	1

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz. - Dział Pomocy Społecznej

Podejmowanie działań na rzecz rodzin posiadających zadłużenie w czynszu

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku podpisali kontrakty socjalne z 6 rodzinami dotyczące wsparcia w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego. Rodziny wywiązały się z podpisanych kontraktów socjalnych, otrzymały dodatek mieszkaniowy i na bieżąco opłacały czynsz.

Ponadto dwie rodziny otrzymały pomoc materialną w formie przelewu na konto Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego w celu zmniejszenia zadłużenia w opłacie czynszu i utrzymania dodatku mieszkaniowego.

Tabela nr 5

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

1	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2021 r.	27
2	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	149
3	Poniesione koszty	1 173 000 zł

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz. - Dział Pomocy Społecznej

CEL II

WZMACNIANIE KOMPETENCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH RODZICÓW PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI RODZICIELSKICH

Cel drugi realizowany był zgodnie z ustawą o Wspieraniu Rodziny oraz Systemie Pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku poprzez:

- wsparcie rodzin przez asystenta rodziny,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny,
- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami,
- udzielanie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinach mających problem w wypełnianiu

- swoich funkcji,
- działania aktywizujące zawodowo i społecznie członków rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - zapewnienie dzieciom z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej możliwości uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego, na terenie miasta.

W realizację w/w celu zaangażowane były następujące służby: Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz., Kuratorzy Sadowi, Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Maz., Placówki Oświatowe.

Tabela nr 6

Wsparcie rodzin przez asystenta rodziny

Liczba asystentów świadczących pracę na rzecz rodzin	4
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	69
Liczba dzieci w tych rodzinach	150

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz. - Dział Pomocy Społecznej

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w 2021 roku 4 asystentów rodziny świadczyło pracę na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawcze. Praca asystenta rodziny polega przede wszystkim na wspieraniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i opierała się na realizacji wspólnie stworzonego planu pracy z rodziną. Wsparcie asystenta rodziny miało na celu pomoc rodzinie w wypełnianiu codziennych obowiązków i zadań, podtrzymywania więzi uczuciowych w rodzinie, budowanie poczucia sprawczości, wspierania w podnoszeniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, kompetencji społecznych, wychowawczych. Zachęcania do podejmowania pracy.

Asystent rodziny pracując z rodziną kierował się zasadą pomocniczości, współpracy, dobrowolności, a także poszanowania godności i prawa do samostanowienia klientów.

Miejscem pracy asystenta rodziny było miejsce zamieszkania danej rodziny.

Szczegółowe zadania asystenta rodziny określa art.15 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wśród których wyróżniono m.in.:

- 1) opracowanie i realizację planu pracy z rodziną,
- 2) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, wychowawczych z dziećmi i psychologicznych,
- 4) wspieranie aktywności społecznej,
- 5) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 6) udzielanie pomocy w poszukiwaniu , podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej,
- 7) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 8) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,

- 9) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 10) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach.

W okresie styczeń - grudzień 2021r. zakończono pracę z 15 rodzinami.

8 rodzin osiągnęło wymagane cele, 4 rodziny zaprzestały współpracy, z 3 rodzinami współpraca asystenta zakończyła się z powodu braku efektów powodu braków efektów.

Po zakończeniu pracy z rodziną prowadzony był przez asystenta rodziny monitoring, który miał służyć ocenie jak funkcjonuje rodzina po zaprzestaniu współpracy. Monitoring w rodzinach trwał średnio 3 miesiące.

Tabela nr 7

Specjalistyczne poradnictwo rodzinne

Rodzaj poradnictwa	Liczba konsultacji
Konsultacje psychologiczne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz.	362
Konsultacje psychologiczne w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz.	554
Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych	187

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz.- Dział Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz.

Tabela nr 8

Monitoring sytuacji dziecka w rodzinach mających problem w wypełnianiu swoich funkcji

MOPS	Liczba monitorowanych rodzin	99
KPP	Liczba monitorowanych rodzin	32
Sąd Rejonowy kuratorzy	Liczba monitorowanych rodzin	95

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz. - Dział Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Maz., Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz.

Działania aktywizujące zawodowo i społecznie członków rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Pracownicy socjalni podejmowali w 2021 roku również działania aktywizujące zawodowo i społecznie członków rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2021 prace społeczno-użyteczne podjęli członkowie z 18 rodzin, natomiast prace w ramach stażu z 21 rodzin.

Tabela nr 9

Wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez kontynuowanie i realizację Ogólnopolskiej oraz Tomaszowskiej Karty Dużej Rodziny 3+

Rodzaj karty	Liczba wydanych kart
Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny 3+ (tradycyjna)	530
Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny 3+ (elektroniczna)	4607
Karta Tomaszowianina Duża Rodzina 3+	354
Karta Młodego Tomaszowianina 3+	344

Źródło danych: Urząd Miasta w Tomaszowie Maz. Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia

Zapewnienie dzieciom z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej możliwości uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego, na terenie miasta.

Tabela nr 10

Placówki wsparcia dziennego

Rodzaj placówki	Liczba placówek I-IX w okresie 2021r.	Liczba placówek w okresie X-XII 2021r.
Liczba placówek o charakterze socjoterapeutycznym	2	2
Liczba placówek o charakterze opiekuńczo - wychowawczym	2	1
Liczba dzieci biorących udział w zajęciach	105	105

Źródło danych: Urząd Miasta w Tomaszowie Maz. Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia

Na terenie Naszego miasta zapewniono dzieciom z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej możliwości uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego. Efektem udziału w zajęciach było wyrównywanie szans dzieci i młodzieży poprzez: zapewnienie opieki wychowawczej, tworzenie warunków do nauki i pomocy w nauce.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej został powołany przez Dyrektora jednostki Zespół ds. Asysty Rodzinnej na podstawie Zarządzenia Nr 1/2017 z dnia 02.01.2017r. zmienionego Zarządzeniem Nr 9/2018 z dnia 20.03.2018r. W **2021 roku** odbyło się **37 spotkań** – które miały na celu poprawę funkcjonowania rodziny.

W spotkaniach brali udział przedstawiciele instytucji, które mają wpływ na diagnozę problemu lub organizację i realizację planu pomocy. Byli to przedstawiciele Sądu Rejonowego – kuratorzy sądowi, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Komendy Powiatowej Policji, placówek oświatowych. Liczba osób biorących udział w tych spotkaniach wahał się **od 4 do 6 osób**.

Liczba spotkań była ograniczona z powodu pandemii. Przedstawiciele służb kontaktowali się ze sobą w okresie pandemii telefonicznie lub drogą mailową.

CEL III

KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI I POSTAW RODZICIELSKICH

W 2021 roku nie odbyły się z powodu pandemii żadne warsztaty, pogadanki i spotkania edukacyjne dla rodziców. W ramach kampanii promujące pozytywny wizerunek rodziny odbył się 1 czerwca festyn z okazji Dnia Dziecka pn. „Piracka Przystań” oraz 3 czerwca Rodzinny Rajd Pieszy.

CEL IV

PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ UMOŻLIWIAJĄCYCH POWRÓT DZIECKA DO RODZINY NATURALNEJ

Cel ten był realizowany przez 46 rodzin, które utrzymywały kontakty z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej.

Tabela nr 11

Wspieranie rodzin w działaniach zmierzających do powrotu dziecka do środowiska naturalnego.

Instytucja	Liczba planów pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej	Liczba dzieci które powróciły do rodziny biologicznej
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz	27	9
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz.	3	3

Źródło danych: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Maz. - Dział Pomocy Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również pomoc dla rodzin w zakresie usług specjalistycznych. W 2021 roku z tej formy pomocy skorzystało czworo dzieci z czterech rodzin.

Pomoc realizowana była w zakresie:

- oligofrenopedagogiki,
- neurologopedi,
- rehabilitacji ruchowej,
- integracji sensorycznej,
- pomocy psychologa.